

Beslissing van de Raad voor de Journalistiek

over de klacht van

X

tegen

HLN.be

Met vier mails van 11 juli 2020 dient de heer X een klacht in tegen HLN.be. Aanleiding is de beslissing van de redactie van 6 juni 2020 om niet in te gaan op zijn verzoek in verband met het recht op vergetelheid. Redactievertegenwoordiger Edwin Ceulebroeck van DPG Media antwoordt met een brief van 3 september, waarop X reageert met een brief van 10 september 2020.

Een rapporteringscommissie van de Raad voor de Journalistiek heeft via videoconferentie een hoorzitting gehouden op 26 november 2020. X woonde de hoorzitting bij. Voor HLN.be was Edwin Ceulebroeck aanwezig.

DE FEITEN

Klager vroeg aan de redactie van HLN.be om vier artikels over hem offline te halen, waarop de redactie liet weten dat ze niet inging op die vraag. De artikels verschenen op 26 en 27 september 2019 onder de titels (1) *Antwerps docent wil studenten klimaatcontract laten tekenen dat examen vervangt*, (2) *“20/20 voor wie betoogt voor klimaat”*, *maar studenten bedanken voor zo’n goed rapport. Docent hogeschool met ziekteverlof na vreemde opdracht voor studenten*, (3) *Docent geeft maximum aan studenten die druk zetten op Bart De Wever* en (4) *“Prof mag docentschap niet misbruiken voor politiek”*.

De artikels gaan over een docent aan een hogeschool, die aan zijn studenten maximum op het examen beloofde in ruil voor het voeren van klimaatacties. Ze melden dat de docent politiek actief is en bij de PVDA en achter een milieuactiegroep zit, die actie voert tegen de nieuwe plasticfabriek van chemiereus Ineos. Twee van de vier artikels noemen de man bij naam.

Klager beroept zich in zijn mail aan de redactie op het recht op vergetelheid. Hij schrijft dat de artikels onterecht zijn naam en foto publiceren en dat ze niet volledig waarheidsgetrouw zijn, omdat hij op het moment van de feiten medisch ongeschikt was om les te geven.

DE STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

KLAGER zegt dat de artikels verwijderd moeten worden omdat hij op het moment van de feiten medisch ongeschikt was en de artikels bijgevolg een onjuiste en onvolledige weergave van de feiten zijn. Er is geen maatschappelijk belang om ze beschikbaar te houden.

Klager verwijst naar medische ongeschiktheid op het moment van de feiten, waarvoor hij aan de Raad een medisch attest van juni 2020 voorlegt. De artikels bouwen een redenering op waarom de les werd stilgelegd, maar die werd stilgelegd omdat klager zorg nodig had. Een toestand van medische ongeschiktheid maakt deel uit van het privéleven en plaatst klager in een kwetsbare situatie. Bijgevolg heeft de journalist met zijn publicatie, mogelijk onbewust en

onbedoeld, het privéleven van klager geschonden, terwijl artikel 23 van de Code bepaalt dat een journalist in het bijzonder omzichtig moet omgaan met mensen in een kwetsbare situatie. Dat is niet gebeurd en daarom is een definitieve en volledige verwijdering van de artikels nodig. De artikels zijn overigens niet volledig omdat er essentiële informatie ontbreekt, met name over de medische context, maar klager wil ook niet dat die gepubliceerd wordt. Hij heeft er begrip voor dat de journalist op het moment van publicatie niet op de hoogte was van de medische context, maar de redactie weet dat nu wel en er is geen maatschappelijk belang om de informatie online beschikbaar te houden. Klager zegt dat hij daar schade van ondervindt.

Het maatschappelijk belang van een zo volledig mogelijk archief en het recht op informatie wegen niet op tegen het privébelang van klager. Een artikel kan immers niet bijdragen tot enig maatschappelijk belang of tot een maatschappelijk debat als wat zich afspeelde medisch te verklaren is, en niet politiek, zoals de artikels suggereren.

Een les is geen publieke manifestatie en is niet toegankelijk voor de pers, wat impliceert dat er geen toestemming is om erover te publiceren of beelden te maken. Klager is ook geen publiek figuur. De artikels gaan over zijn hoedanigheid als docent, niet als burger. Als burger was hij onafhankelijk kandidaat voor een politieke partij en zetelde hij in de OCMW-raad. Hij trad ad hoc ook op als woordvoerder van een burgerbeweging. Dat behoort tot zijn burgerrechten, maar maakt hem niet tot een publiek figuur. Als docent en expert heeft hij nauwelijks het publieke debat opgezocht. Vanuit die hoedanigheid is er geen maatschappelijk belang om te berichten of de artikels online te houden. De journalist vermengt in de artikels de hoedanigheden van docent en burger, wat de geloofwaardigheid van klager als docent en zijn integriteit als burger schendt.

Het maatschappelijk belang is meer gebaat bij de verwijdering van een artikel over een docent die, op het moment van de feiten, niet de docent was die hij normaal is en niet betekende wat hij gewoonlijk betekent voor het leerproces van studenten. Studenten die informatie opzoeken, zijn niet gebaat bij het beschikbaar houden van onjuiste en onvolledige informatie over klager of zijn vak.

HLN.BE zegt dat het verzoek van klager om de artikels te verwijderen niet opweegt tegen het maatschappelijk belang van de berichtgeving en van een intact archief.

Het maatschappelijk belang van de artikels staat ontegensprekelijk vast. Klimaat is een belangrijk maatschappelijk, wetenschappelijk en politiek thema en net in een periode dat klimaatbetogingen hot news waren, stelde klager zijn studenten een contract met vier klimaatdoelstellingen voor. Als een docent zich binnen zijn studievak openlijk mengt in deze discussie, zijn studenten oproept tot actie en met een contract eist om zijn visie en verzet te volgen, is het maatschappelijk relevant om daarover te berichten. Hetzelfde geldt wanneer een opleidingshoofd van een hogeschool moet tussenbeide komen om een docent het zwijgen op te leggen en de verdediging van de studenten op zich te nemen. Klager zegt dat hij als docent nauwelijks het publieke debat heeft opgezocht, maar met het contract dat hij voorlegde aan de studenten ging hij net wel openlijk de publieke confrontatie aan.

Klager zegt dat de artikels onjuistheden bevatten en onvolledig zijn. Hij zegt dat hij niet met ziekteverlof werd gestuurd. Dat vernam de journalist nochtans van een bron binnen de hogeschool. Het opleidingshoofd en de woordvoester bevestigden zonder verder commentaar dat hij met ziekteverlof was. Overigens had klager daarover zelf klaarheid kunnen scheppen

toen de journalist hem belde voor zijn versie van de feiten, maar hij kreeg hem van zijn partner niet aan de lijn. Klager zegt ook dat hij niet politiek actief is bij PVDA, maar in 2018 was hij kandidaat provincieraadslid voor de partij. Bij de gemeenteraadsverkiezingen van 2012 raakt hij verkozen op de lijst sp.a-Groen en werd hij OCMW-raadslid.

Dat klager politiek actief was, is zijn goed recht. Tegelijk is het een terechte journalistieke afweging en reflex om de vraag te stellen of zijn actie niet leidt tot een vermenging van politiek engagement en lesgeven. De journalist neemt daarover zelf geen standpunt in, maar laat een pedagoog en de woordvoester van de hogeschool aan het woord.

Klager zegt ook dat het artikel onvolledig is, maar geeft daarover niet meer uitleg. Ook dat had hij kunnen doen toen de journalist hem belde.

Klager beroept zich op een toestand van medische ongeschiktheid op het moment van de feiten. Maar dat is merkwaardig, omdat hij zijn les vooraf heeft voorbereid en daarbij overwogen en doordacht een contract met vier klimaatdoelstellingen heeft opgesteld. Vervolgens legde hij dat volgens getuigen haarfijn en vol passie uit aan de studenten en gaf hij na de feiten een reactie aan Gazet van Antwerpen waaruit HLN.be citeert, waarin hij het had over een 'didactisch concept' en het 'scheppen van een krachtige leeromgeving'. Alles wijst erop dat hij voor, tijdens en na de feiten, goed wist waar hij mee bezig was, waarover hij sprak en wat hij met zijn contract en de studenten wilde bereiken.

Klager bezorgde bij zijn klacht een medisch attest, maar dat dateert van ruim negen maanden na de feiten, waarbij de toestand van medische ongeschiktheid toevallig ingaat op de dag van de feiten. Noch voor de les, noch op de dag zelf, noch achteraf toen hij een reactie gaf aan Gazet van Antwerpen, heeft hij zich ziek gemeld of laten vervangen. De journalist was niet op de hoogte van een toestand van medische ongeschiktheid en heeft in alle objectiviteit verslag uitgebracht. Zijn artikel is een waarheidsgetrouwe weergave van de feiten. Klager zegt ook dat hij imagoschade oploopt door het artikel. Daarmee probeert hij de journalist te culpabiliseren en de berichtgeving onderuit te halen, terwijl hij door zijn optreden in de les zelf verantwoordelijk is voor de feiten en de heisa die daardoor ontstaan is.

Klager zegt dat zijn naam, foto en de titel van zijn vak onterecht zijn gepubliceerd. Maar het maatschappelijk belang, de ernst van de feiten en de betrokkenheid van klager rechtvaardigen zijn identificatie, de publicatie van zijn foto en de titel van zijn vak. Klager was OCMW-raadslid en kandidaat provincieraadslid in 2018. Hij is ook de man achter een milieuactiegroep die zich kant tegen de komst van chemiereus Ineos naar de Antwerpse haven en treedt in die hoedanigheid op als woordvoerder en publiek verzetsfiguur. En ook als docent heeft hij zich willens nillens geprofileerd als een publiek figuur met zijn geplande actie tegen het klimaatbeleid. Figuren met een (maatschappelijk) verantwoordelijke functie die relevant zijn voor de berichtgeving mogen met bij naam genoemd en afgebeeld worden, en dat geldt ook voor klager.

Klager beroept zich op het recht op vergetelheid om de artikels te laten verwijderen. Maar het maatschappelijk belang van de *artikels* en het recht op informatie wegen zwaarder door dan het belang dat klager meent te hebben bij het verwijderen van de artikels. Daaraan gekoppeld weegt ook het maatschappelijk belang van het *archief* zwaarder door dan de vraag van klager. Die voert geen gegronde redenen aan die opwegen tegen het maatschappelijk belang van het archief en er zijn geen bijzondere omstandigheden waarom de artikels en beelden verwijderd zouden moeten worden. De publicaties zijn waarheidsgetrouw. Ze stroken met de

journalistieke code en de journalist heeft geen enkele deontologische fout begaan. Zo'n berichtgeving verwijderen zou een gevaarlijk precedent schappen. Bovendien blijven de feiten relevant en zijn ze nog recent.

Het is een principiële zaak en van maatschappelijk belang dat een online archief intact blijft, tenzij de code het niet toelaat. Als de redactie zou ingaan op niet gegronde vragen om artikels of beelden te verwijderen, zijn er op de duur geen archief en geen historische bronnen meer.

BESLISSING

Het initiatief dat klager in zijn les nam, was maatschappelijk relevant om over te berichten, niet alleen in de context van het heersende klimaatdebat, maar ook omdat het vragen oproep over de didactische aanpak van de lesgever en de opleiding. Omdat de lesgever zijn onderwijsactiviteiten in verband brengt met zijn nevenactiviteiten, was het voor een goed begrip van de berichtgeving geoorloofd om hem te identificeren. Klager kan bovendien beschouwd worden als een publiek figuur, gezien zijn kandidatuur bij de twee recente gemeente- en provincieraadsverkiezingen, zijn gewezen mandaat als OCMW-raadslid en zijn activiteiten voor een milieuactiegroep, waarvoor hij ook als woordvoerder optrad. Zijn les stond daar niet los van, maar lag in het verlengde van zijn publieke, politieke en maatschappelijke standpunten en activiteiten.

Klager vraagt de verwijdering van de artikels uit het online archief en roept het recht op vergetelheid in. Hij legt daarvoor een attest voor waarin verklaard wordt dat hij zich in een toestand van medische ongeschiktheid bevond op het moment van de feiten. Maar hij wil niet dat media over de medische context berichten. Los van het feit dat de media de gebeurtenissen dan ook niet kunnen duiden in hun berichtgeving, is een medische context op zich geen reden waarom die berichtgeving niet toegankelijk zou mogen blijven.

De Raad is van oordeel dat de rechten en belangen die klager inroept om de artikels te laten verwijderen niet opwegen tegen het maatschappelijk belang van een zo volledig mogelijk archief en van het recht op informatie, waarvan sprake is in de richtlijn bij artikel 22 van de Code. Overigens gaat de artikels over recente feiten en is het klimaatdebat nog steeds actueel.

Om die redenen is de Raad voor de Journalistiek van oordeel:

De klacht is ongegrond.

Brussel, 10 december 2020